

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0426U000174

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-07-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Головка Роман Миколайович

2. Roman Holovko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 12.00.07

Назва наукової спеціальності: Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 21-08-2026

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Товариство з обмеженою відповідальністю Консалтингова компанія "ФІРМА"

Код за ЄДРПОУ: 43353805

Місцезнаходження: вул. Магістратська, буд.11, Вінниця, Вінницький р-н., 21050, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 41.884.04

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти «Міжнародний університет бізнесу і права»

Код за ЄДРПОУ: 21307754

Місцезнаходження: прос. Героїв України 9, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54007, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.17

Тема дисертації:

1. Адміністративно-правовий механізм реалізації і захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності у публічно-правовій сфері.
2. Administrative and legal mechanism for the realization and protection of the rights of business entities in the public law sphere.

Реферат/анотація:

1. У дисертації наведено теоретичне узагальнення та запропоновано нове вирішення наукового завдання, що полягає у комплексному дослідженні адміністративно-правового механізму реалізації і захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності у публічно-правовій сфері. Визначено його правову природу, зміст, структуру та місце у системі публічного адміністрування, а також сформульовано пропозиції щодо вдосконалення правового регулювання і практики діяльності органів публічної адміністрації у відповідній сфері. Встановлено, що права суб'єктів підприємницької діяльності у публічно-правовій сфері мають природу суб'єктивних публічних прав, які виникають і реалізуються у межах адміністративних правовідносин та спрямовані на забезпечення належної поведінки публічної адміністрації у взаємодії з бізнесом. Їх зміст розкривається через юридично гарантовані вимоги до органів публічної влади щодо законного, своєчасного,

обґрунтованого, пропорційного та неупередженого вирішення адміністративних справ, пов'язаних із підприємницькою діяльністю. Розкрито адміністративно-правовий механізм реалізації і захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності як системно організовану сукупність адміністративно-правових норм, інституцій, процедур, форм і засобів діяльності органів публічної адміністрації, спрямованих на забезпечення фактичного здійснення, охорони та відновлення прав суб'єктів підприємництва у публічно-правових відносинах. Визначено, що структура цього механізму охоплює нормативний, інституційний, процедурний, інструментальний та гарантійно-захисний блоки, узгоджене функціонування яких забезпечує перехід від формального закріплення права до його реальної реалізації та ефективного захисту. Сформульовано концепцію європейської матриці якості публічного адміністрування підприємництва, що включає стандарти законності, правової визначеності, пропорційності, обґрунтованості, строковості, неупередженості, права бути вислуханим, доступу до матеріалів справи, належного мотивування рішень та ефективності засобів оскарження. Зазначена матриця розглядається як орієнтир для оцінювання якості адміністративної діяльності у відносинах між державою та бізнесом. Охарактеризовано адміністративні процедури та форми діяльності органів публічної адміністрації у підприємницькій сфері, зокрема дозвільні, ліцензійні, реєстраційні, контрольні та сервісні процедури. Акцентовано, що їх належна правова визначеність, прозорість і відтворюваність є необхідними умовами обмеження адміністративного розсуду, зниження ризиків довільного втручання у підприємницьку діяльність та підвищення якості управлінських рішень. Визначено адміністративно-правові гарантії та способи захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності, серед яких важливе місце посідають адміністративне оскарження, судовий контроль, процедурні запобіжники, вимоги до мотивування адміністративних актів, дотримання строків, доступ до матеріалів справи та відповідальність публічної адміністрації за неправомірні рішення, дії чи бездіяльність. Запропоновано напрями вдосконалення нормативного регулювання, адміністративних процедур і управлінських практик у сфері реалізації та захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності. Окрему увагу приділено діджиталізації адміністративних процедур, формуванню електронного процедурного сліду, розвитку ризик-орієнтованого підходу до державного контролю, посиленню ефективності адміністративного оскарження та імплементації європейських стандартів належного адміністрування в умовах воєнного стану.

2. The dissertation provides a theoretical generalization and proposes a new solution to the scientific task consisting in a comprehensive study of the administrative and legal mechanism for the realization and protection of the rights of business entities in the public law sphere. The legal nature, content, structure and place of this mechanism in the system of public administration are defined, and proposals are formulated for improving legal regulation and the practice of public administration bodies in the relevant sphere. It is established that the rights of business entities in the public law sphere have the nature of subjective public rights that arise and are exercised within administrative legal relations and are aimed at ensuring the proper conduct of public administration in its interaction with business. Their content is revealed through legally guaranteed requirements addressed to public authorities concerning the lawful, timely, reasoned, proportionate and impartial resolution of administrative cases related to entrepreneurial activity. The administrative and legal mechanism for the realization and protection of the rights of business entities is revealed as a systemically organized set of administrative law norms, institutions, procedures, forms and means of activity of public administration bodies aimed at ensuring the actual exercise, safeguarding and restoration of the rights of business entities in public law relations. It is determined that the structure of this mechanism includes normative, institutional, procedural, instrumental and guarantee-protective blocks, the coordinated functioning of which ensures the transition from the formal recognition of a right to its actual realization and effective protection. The concept of the European matrix of the quality of public administration in the field of entrepreneurship is formulated. It includes the standards of legality, legal certainty, proportionality, reasonableness, timeliness, impartiality, the right to be heard, access to case materials, proper reasoning of decisions and the effectiveness of remedies. This matrix is considered as a benchmark for assessing the quality of administrative activity in relations between the state and business. Administrative procedures and forms of activity of public administration bodies in the entrepreneurial sphere are characterized, in particular

permit, licensing, registration, control and service procedures. It is emphasized that their proper legal certainty, transparency and reproducibility are necessary conditions for limiting administrative discretion, reducing the risks of arbitrary interference in entrepreneurial activity and improving the quality of administrative decisions. Administrative and legal guarantees and means of protection of the rights of business entities are identified. Among them, an important place is occupied by administrative appeal, judicial control, procedural safeguards, requirements for the reasoning of administrative acts, compliance with time limits, access to case materials and the responsibility of public administration for unlawful decisions, actions or inaction. Directions for improving legal regulation, administrative procedures and managerial practices in the field of realization and protection of the rights of business entities are proposed. Special attention is paid to the digitalization of administrative procedures, the formation of an electronic procedural trail, the development of a risk-based approach to state control, strengthening the effectiveness of administrative appeal and implementing European standards of good administration under martial law.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Головка Р. М. Адміністративно-правові гарантії захисту прав підприємців у відносинах із органами влади. Держава та регіони. Серія: Право. 2024. № 1 (83). С. 254–260. DOI: <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2024.1.41>
- Головка Р. М. Діджиталізація адміністративних процедур як чинник посилення гарантій прав підприємців. Право та державне управління. 2024. № 1. С. 514–523. DOI: <https://doi.org/10.32782/pdu.2024.1.73>
- Головка Р. М. Теоретико-правові засади адміністративного регулювання підприємницької діяльності в Україні. Право і суспільство. 2025. № 5. Т. 1. С. 186–196. DOI: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2025.5.1.23>
- Головка Р. М. Адміністративна відповідальність у сфері підприємницької діяльності: баланс між контролем і захистом прав. Правові новели. 2025. № 26. С. 77–84. DOI: <https://doi.org/10.32782/ln.2025.26.8>
- Головка Р. М. Діяльність органів публічної адміністрації щодо запобігання порушенням прав суб'єктів підприємництва. Юридичний науковий електронний журнал. 2026. № 1. С. 160–165. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2026-1/34>
- Holovko R. Administrative and legal support of economic freedom and entrepreneurial activity in Ukraine. Baltic Journal of Economic Studies. 2025. Vol. 11 No. 5. P. 334–341. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2025-11-5-334-341>
- Головка Р. М. Адміністративна процедура як гарантія прав підприємця у взаєминах з органами публічної влади. Теоретичні та практичні проблеми реалізації норм права: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (м. Кременчук, 5–7 грудня 2024 р.). Львів – Торунь: Liha-Pres, 2024. С. 657–660.
- Golovko R. M. Licensing and licensing procedures as administrative barriers and guarantees of the rights of business entities. Theoretical foundations of law, public management and practice of their application: International scientific conference proceedings (Riga, 25–26 December 2024). Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2024. P. 401–405.

- Головка Р. М. Адміністративне оскарження у сфері підприємництва як механізм відновлення порушених прав. Актуальні проблеми юридичної науки та практики у воєнний період: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Львів–Торунь, 10 жовтня 2025 р.). Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука. Львів – Торунь: Liha-Pres, 2025. С. 188–192.
- Головка Р. М. Адміністративно-правові механізми реалізації та захисту прав підприємців в Україні: адаптація до умов воєнного стану та імперативи повоєнного відновлення. Актуальні питання розвитку науки, економіки та соціуму в умовах війни та повоєнного відновлення: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 16–17 жовтня 2025 р.). У 2-х т. Т. 1. / За заг. ред. В. І. Мельник. Тернопіль: Крок, 2025. С. 73–78.
- Головка Р. М. Публічні закупівлі як адміністративно правовий механізм забезпечення рівного доступу до підприємництва. Стан та перспективи розвитку адміністративного права України: матеріали XII Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (м. Одеса, 24 жовтня 2025 р.). Одеса : ОДУВС, 2025. С. 326–329.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U103538

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рачинська Ірина Михайлівна

2. Iryna Rachinskaya

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти «Міжнародний університет бізнесу і права»

Код за ЄДРПОУ: 21307754

Місцезнаходження: прос. Героїв України 9, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54007, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Приймаченко Дмитро Володимирович
2. Dmytro Pryimachenko

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-8504-2450**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Університет митної справи та фінансів**Код за ЄДРПОУ:** 39568620**Місцезнаходження:** вул. Володимира Вернадського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Мердова Ольга Миколаївна
2. Olha Merdova

Кваліфікація: к. ю. н., професор, 12.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-0769-2364**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Донецький державний університет внутрішніх справ**Код за ЄДРПОУ:** 08571423**Місцезнаходження:** вул. Велика Перспективна, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25000, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство внутрішніх справ України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Конопельський Віктор Ярославович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Конопельський Віктор Ярославович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Мельнікова Олена

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна